

AFRIKA A **DEMOKRACIE**

Lucie Hromková
3.ročník, GR-KA

-
- **Jak se liší africké konflikty od konfliktů na ostatních kontinentech?**
 - **Jaké jsou nejčastější příčiny konfliktů?**
 - **Ohniska konfliktů**
 - **Příklady konfliktů s ekonomickým, náboženským, etnickým podtextem**
 - **Důsledky těchto konfliktů**
 - **Mezinárodní postoje k situaci v jednotlivých afrických zemích**
-

V Africe trochu jinak....

- **Jak významnou roli hrají uměle vytvořené hranice zanechané koloniálními mocnostmi?**
 - **Proč zde téměř nenacházíme separatistické snahy, jaké známe například z Evropy či Asie?**
 - **Jak se vyvíjely africké „ národy “**
 - **Jaké změny by také mohla přinést demokratizace států?**
-

Příčiny konfliktů; hlavní zdroje nestability

- **Konfrontace s neústupným kolonialismem**
 - **Ideologické soupeření dvou supervelmocí**
 - **Konfrontace ohledně způsobu vládnutí a přerozdělování prostředků**
 - **Masové migrace vyvolané ekonomickými, politickými i ekologickými důvody**
-

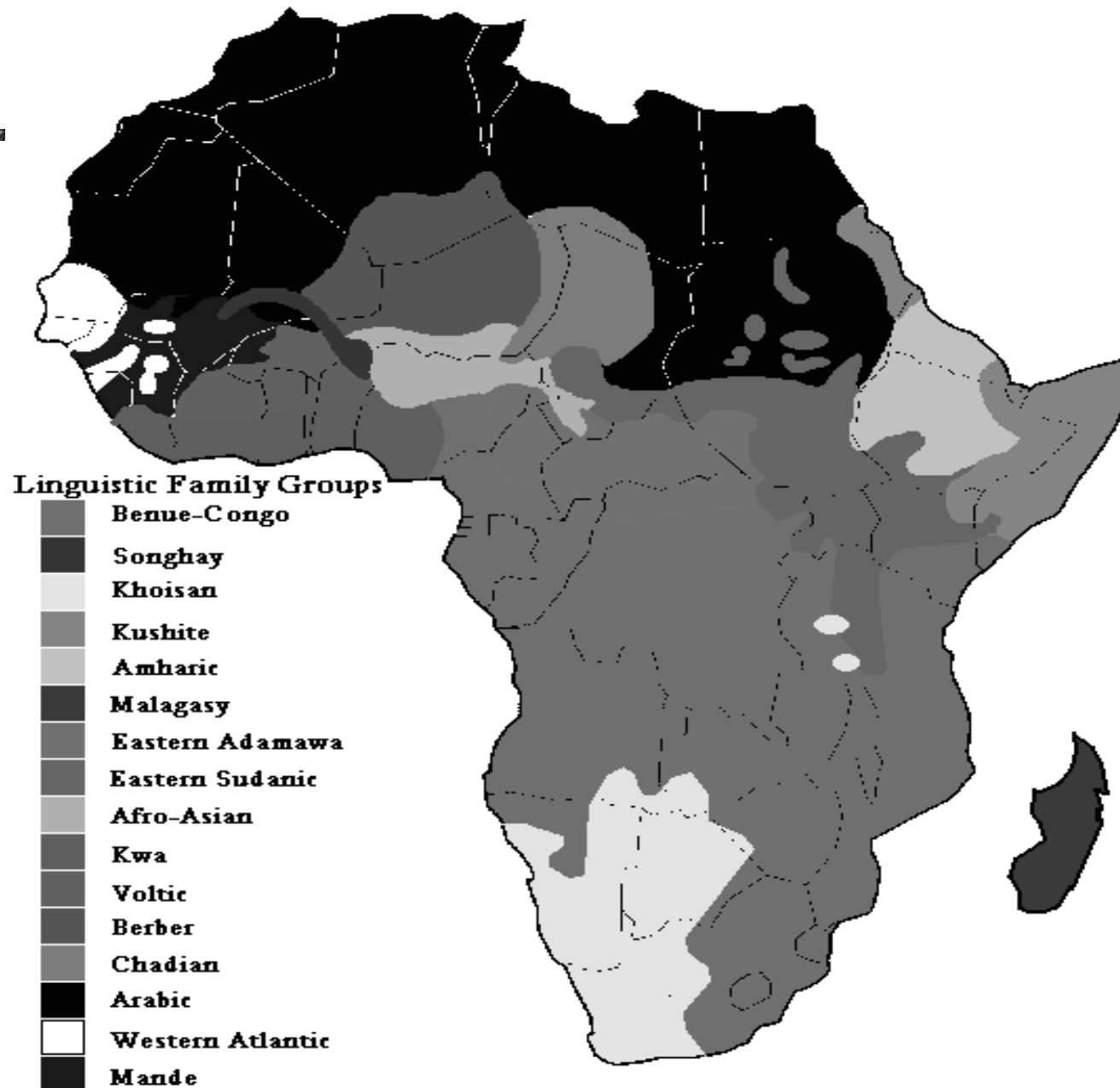
Bezprostřední příčiny

- Multietnické státy
 - Ideologické rozpory
 - Náboženské rozpory
 - Ekonomické důvody
-

Multietnické státy

- **Klasický problém s uměle vytvořenými hranicemi (hranice etnika vs.hranice státu)**
 - **Například- Subsaharská Afrika a její nigersko-konžská větev je adekvátní slovanské jazykové větvi!**
 - **Evropa – rozdílná etnika – snaha osamostatnit se = SEPARATISMUS**
- vs.**
- **Afrika – rozdílná etnika – snaha ovládnout celý stát**
-

Jazykové rodiny

Konflikty započaté z etnických důvodů

Rwanda

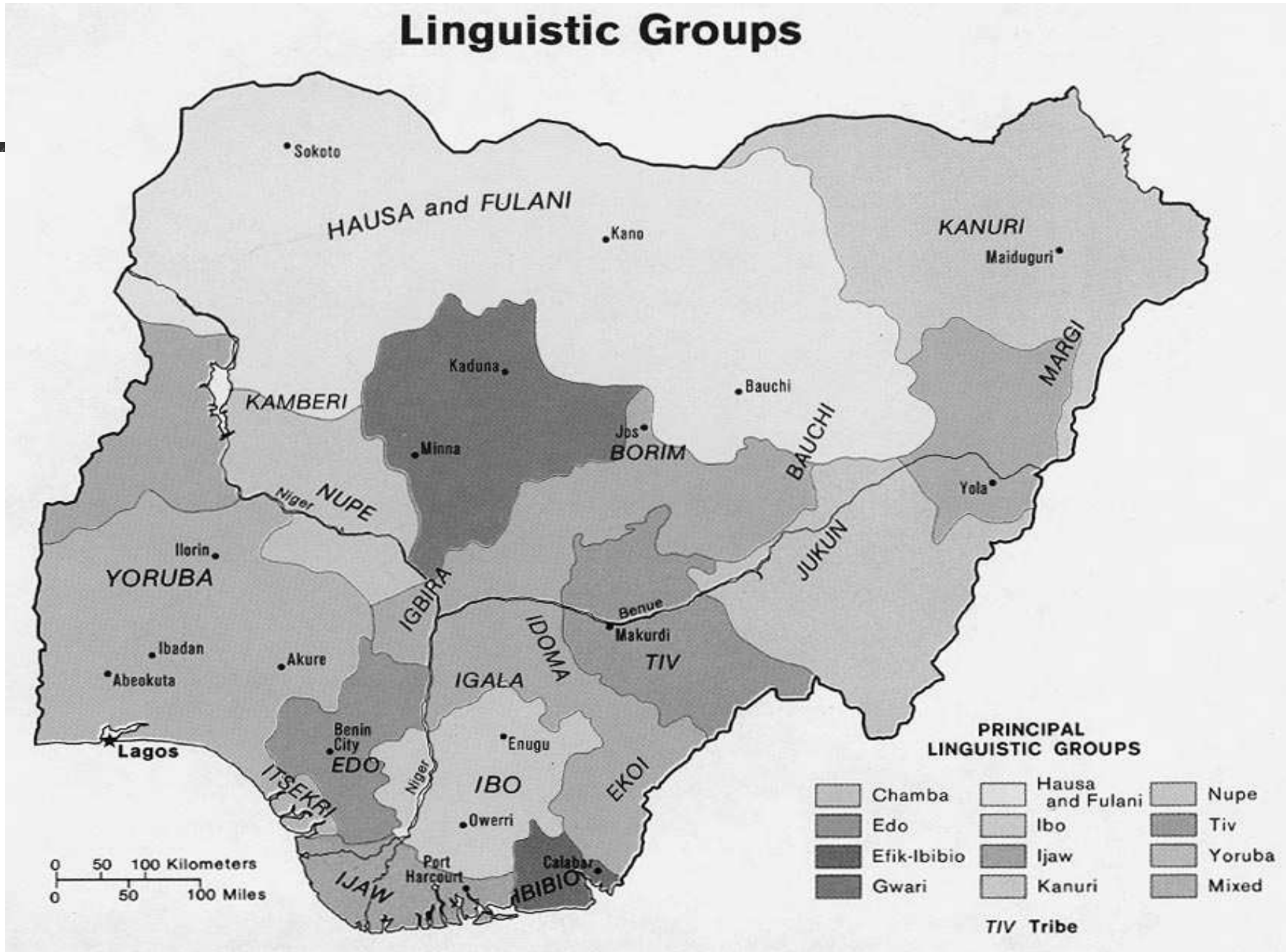
- Původní bantuští usedlí zemědělci **HUTU** vs. přistěhovalí nilotští pastevci **TUTSI** => dvě etnosiální skupiny lišící se společenským postavením i vnější fyziognomií
- Plynulý historický vývoj – Hutuové podřizení Tutsiům, z Tutsiů vzniká vládnoucí vrstva, (jak ve Rwandě tak v Burundi)
- První násilně řešené rozpory od roku 1961
- Rok 1990 – do Rwandy vtrhly tutsijské ozbrojené oddíly; docházelo k častým lokálním střetům; neúspěšná vyjednávání s vládou, masakry a útěky obrovského množství uprchlíků
- Vrchol občanské války -1994 – ve Rwandě sestřeleno letadlo s prezidenty (Hutuové) Rwandy a Burundi
- Následná vlna krvavých střetů – půl milionu mrtvých, statisíce uprchlíků
- Do konfliktu vstupují jednotky OSN
- Do roku 1996 jistá mírová jednání (prezidenti Hutuové+premiéři Tutsiové...)

Nigérie - nejstarší africká federace

- Multietnická země : 70% obyvatelstva tvoří 4 etnické skupiny
- SEVER - Hausové, Fulbové, ZÁPAD – Jorubové, VÝCHOD – Igbové
- Po získání nezávislosti v r.1960 se začínají projevovat mezi etniky rozpory, kvůli různému postavení ve státní správě a v armádě
- Problém: Igbové stojí na všech významných funkcích ve st. správě=hrozba
- Generál Ironsi – změna statutu země z federativní na unitární
- Povstání, mohutné vlny stěhování, vraždění Igbů, Ironsi zavražděn
- Místo něj podplk.Gowon – statut země opět federace
- Východní oblast (Igbové) - nalezena ložiska ropy, podplk.Ojukwu – snaha o autonomii
- 1967 – Východní oblast – Biafra - autonomie, postupné vytváření dalších států federace (36)
- V současnosti – obava z demokratizace(!)
- Zajímavé – rozdělení etnik do jednotlivých států...

Etnické skupiny Nigérie

Linguistic Groups

Súdán – Jih proti severu

- Největší africký stát, sever země – muslimští Arabové, jih – velké množství etnik s křesťanským či animistickým náboženstvím
 - Rozpory mezi černochoy a Araby jsou zde prakticky od podřízení se britské koloniální správě
 - Dvacátá léta – Súdán rozdělen na dvě části S+J, Arabové na severu vyvíjejí protikoloniální aktivity, po válce jednal s Brity především sever
 - Jižané v jednáních opomíjeni, S vs. J, Jižané netvořili kompaktní skupinu (heterogenita), naopak Araby a černochoy na severu spojuje islám
 - Jih – snaha o autonomii (nilský stát), zamítnuto
 - Zformování Jihosúdánské osvobozené fronty, 1969 - státní převrat
 - Snaha o kompromis, dohoda z Addis-Abeby: centrální vláda v Chartúmu + autonomní vláda na jihu
 - Jihosúdánská vláda se však rozpadla, impuls pro centrální vládu - vytvořili pro celou zemi politický systém na bázi islámu
-

-
- Proti centrální vládě se rychle zformovala SPLA – místo snahy o odtržení, snaha o rovnoprávnost
 - Na severu se také začaly tvořit opoziční síly proti islamistickému režimu = vznik Národní demokratické fronty, kt.usiluje o změnu systému
 - Súdán (1995) = federace 26 států, „fiktivní federace,“ neboť nebyl nastolen demokratický systém
 - Současnost – konflikt přetrvává, nová krize v západní oblasti Darfúr
 - Krize vypukla v březnu 2003, povstalci proti chartúmské vládě, viní ji z vyzbrojování milicí Džandžauí, jež terorizují nearabské obyvatelstvo
 - Tedy nyní stojí proti sobě – Chartúmská islam. vláda s milicemi Džandžauí vs. SPLA
-

Krize v Dárfúru

V Súdánu se podle OSN odehrává nejhorší humanitární krize na světě. Každý měsíc umírá v táborech pro běžence násilnou smrtí a kvůli nemocem až deset tisíc lidí.

Úmrtnost v Severním Dárfúru, Západním Dárfúru a v táboře Kalma je nad kritickou mírou (1 úmrtí na 10 000 lidí za den). V Africe je běžná míra 0,5 úmrtí na 10 000 lidí. Studie úmrtnosti vychází z údajů shromážděných od 15. června do 15. srpna 2004.

Aktuálně....

- Rada bezpečnosti OSN navrhla rezoluce, ty nebyly přijaty (blokace Čínou, Ruskem..)
 - Ani změna rezolucí nezaznamenala úspěch, krize v Darfúru nadále trvá
 - Porušování mezinárodních sankcí Čínou, dodávka zbraní apod.
 - Hrozná situace uprchlíků, přes 1,5 miliónů uprchlíků, přes 50tisíc osob mrtvých (některé údaje až 100 tis. mrtvých)
 - Problém nejen Súdánu, ale i okolních států
-

Angola – země „požehnaná“ diamanty

- Země, která by měla díky obrovským nerostným zdrojům a ideálnímu klimatu prosperovat
 - Po získání nezávislosti na Portugalsku (1975) vypukla občanská válka
 - Do diamantových dolů se podařilo nalákat zahraniční investice, lokalita těchto dolů však spadala pod region kontrolovaný organizací UNITA (zisk 3mld.dolarů na nákup zbraní)
 - Udržování války v chodu díky obrovskému bohatství
 - 3 desetiletí válek (nejprve boj o nezávislost na Portugalcích, poté studená válka, občanská válka...)
 - Válka pokračuje díky nelegálně získaným penězům z diamantů- nečinnost zahraničních vlád...
-

Libérie

- Původní obyvatelstvo vs. navrátilivší se otroci z Ameriky
 - Docházelo k častým sporům mezi domorodci a novými osadníky
 - Od r.1989 občanská válka
 - Otřesná situace uprchlíků, nášlapné miny, AIDS, cholera
 - 1997 – ze snahy o mír zvolen diktátor(!)
-

Etiopie a Eritrea

- Státotvorným národem křesťanští Amharové
 - V 16.století vpád oromských kmenů(muslimové), postupným historickým vývojem došlo k jejich asimilaci (amharizace)
 - 1974 –padla monarchie, oslabena vláda - aktivovalo se osvobozenecké hnutí Somálců, územní spory přerostly ve válku se Somálskem a rozhořela se činnost separatistických hnutí
 - 1991 – konec války, 1993 - odtržení Eritree
-

Aktuálně z Pobřeží slonoviny...

- Francouzské vrtulníky vypálily v Pobřeží slonoviny výstražné výstřely na účastníky protifrancouzské demonstrace. Protestující mířili k letišti obsazenému francouzskou armádou. Pochod několika tisíc lidí byl reakcí na zničení pěti letadel Pobřeží slonoviny francouzskými vojáky.
- Francouzští vojáci v Pobřeží slonoviny patří k mírovým silám OSN. Jejich úkolem je střežit nárazníkovou zónu, která odděluje rebely držený sever země od vládou kontrolovaného jihu, a dohlížet na příměří.
- Rada bezpečnosti OSN v sobotu útok proti francouzským silám v Bouaké odsoudila a podpořila akci francouzských jednotek a dalších sil OSN. V Pobřeží slonoviny je 6300 vojáků OSN, z nich 4000 až 4500 jsou Francouzi

6.11.2004

Další konflikty a nepokoje

- Západní Sahara
 - Somálsko
 - Čad
 - Komory
 - Diktátorský režim Mugabeho v Zimbabwe...
-

Použitá literatura

- Vladimír Baar: Národy na prahu 21.století. Nakladatelství Tilia, Ostrava 2002
 - www.ceskenoviny.cz
 - www.idnes.cz
 - www.un.org
 - www.koktejl.cz
 - <http://members.tripod.com/~Klempera/rwanda.htm>
 - <http://www.lib.utexas.edu/maps/africa.html>
 - <http://www.geocities.com/cjmasonm/Africa/africamaps.html>
 - <http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/africa/default.stm>
-